

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/229/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114225237
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114225237.1

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, N., o zaplatenie 765,00 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 547,00 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne z tejto sumy od 24.05.2013 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v časti týkajúcej sa náhrady škody vo výške 218 € spolu s príslušenstvom zamietla.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v prospech jeho právneho zástupcu advokátskej kancelárie Bobák, Bollová a spol. s r.o., náhradu trov konania spočívajúcu v iných trovách konania vo výške 32,89 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 17.09.2014 domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 765,00 € spolu s príslušenstvom spočívajúcom v úrokoch z omeškania vo výške 8,5% ročne z tejto sumy od 24.05.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobca uplatnený nárok vyvodzoval zo zmlúv o pripojení uzavretých so žalovaným a špecifikoval ho takto:

- suma 218 € predstavuje náhradu škody,
- suma 547 € predstavuje nezaplatené služby.

Z predložených listín súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Žalobca so žalovaným uzavrel dňa 23.01.2013 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A6761348, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky a Sadzobník poplatkov a dňa 23.01.2013 aj Dodatok k tejto zmluve.

Žalobca so žalovaným uzavrel dňa 11.01.2013 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A6735904, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky a Sadzobník poplatkov a dňa 11.01.2013 aj Dodatok k tejto zmluve.

Žalovaný riadne a včas nezaplatil žalobcovi cenu za poskytovanie služieb za obdobie 01/2013 - 02/2013, čím porušil zmluvné povinnosti v zmysle vyššie uvedenej Zmluvy.

Žalobca preto pokusom o pokonávku zo dňa 09.05.2013 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagovala ani čiastočnou úhradou.

Po vykonanom dokazovaní súd žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 218 € zamietol z dôvodov nižšie uvedených:

Náhrada škody:

Žalobca po tom ako mu boli zamietané žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že:

- a) predmetné ustanovenie (o dojednanej zmluvnej pokute) bolo vyhlásené za neprípustné pre jeho neprijateľnosť,
- b) vzhľadom na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 je tu daná podľa § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť žalobcu zdržať sa ďalšieho uplatňovania nárokov na zaplatenie týchto zmluvných pokút,
- c) je daná viazanosť ostatných súdov vyhlásením zmluvnej pokuty za neprijateľnú,

pristúpil k zmene svojej procesnej aktivity tak, že už nepožaduje zaplatenie zmluvnej pokuty ale náhradu škody vo výške rovnajúcej sa rozdielu medzi predajnou cenou odpredaného mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. V prejednávanej veci je tento rozdiel 218 € (139 € + 79 €) a tento rozdiel považuje žalobca za škodu vzniknutú porušením povinnosti žalovaného.

Zo skutkového vymedzenia nároku žalobcu na náhradu škody vyplýva, že sa tejto škody domáha z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody je potrebné právne posudzovať podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti podľa § 420 OZ je:

1. protiprávny úkon,
2. spôsobenie škody,
3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou,
4. zavinenie.

Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností, vtedy ide o tzv. zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Môže však vzniknúť aj z porušenia iných zákonom uložených povinností, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti.

Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie všetkých vyššie uvedených 4 predpokladov. Pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

V prejednávanej veci zo strany žalobcu nesúceho dôkazné bremeno nebolo preukázané už splnenie predpokladu uvedeného v bode 1. vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby, žalobca nepreukázal, že žalovaný v zmluvnom vzťahu nezotrval po dobu 24 mesiacov.

Pri tomto závere súd vychádza z toho, že spôsob ukončenia zmluvy o pripojení je uvedený v Článku 4 (Doba platnosti a ukončenie Zmluvy) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb (ďalej len VP), ktoré sú súčasťou zmluvy.

Podľa bodu 4.1 týchto VP platnosť zmluvy zaniká a) dohodou zmluvných strán, b) odstúpením od zmluvy, c) výpoveďou zmluvy, d) smrťou alebo zánikom účastníka.

VP ďalej upravujú podrobnejšie zánik zmluvy z jednotlivých vyššie uvedených dôvodov.

Podľa Článku 2 VP (Zmluva o pripojení. Aktivácia Služieb) bodu 2.1 - spoločnosť Orange Slovensko poskytuje Služby na základe Zmluvy uzatvorenej v písomnej podobe.

Podľa Článku 2 bodu 2.6 VP - zmluva je uzatvorená dňom jej podpísania.

Podľa § 40 ods.2 Občianskeho zákonníka - písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne.

V prejednávanej veci žalobca písomné ukončenie písomne uzavretej zmluvy o pripojení nepreukázal. Treba teda uzavrieť, že platné ukončenie zmluvy so žalovanou preukázané nebolo a teda nebolo preukázané, že žalovaná svoj záväzok zotrvania v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov nespĺnila (na tom nič nemení, že vo faktúre je účtovaný poplatok za odpojenie, pretože odpojenie nie je uvedené medzi spôsobmi zániku zmluvy), čím nie je daný predpoklad č. 1 vzniku škody.

Pokiaľ ide o samotný vznik škody (predpoklad č.2), k tomu súd uvádza - podľa § 442 ods.1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

OZ nedeňuje pojem skutočnej škody a ušlého zisku. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boobxxg23ppjsw46i&conversationId=726238>> a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, tj. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (porovnaj R 55/1971, s. 151).

Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boobxxg23ppjsw46i&conversationId=726238>> a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedenie veci do predchádzajúceho stavu (R 55/1971, s. 153).

To, čo poškodenému <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boobxxg23ppjsw46i&conversationId=726238>> ušlo (ušlý zisk), je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boobxxg23ppjsw46i&conversationId=726238>>

nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971, s. 152).

Podľa žalobcu mu vznikla škoda ako rozdiel medzi trhovou cenou telefónu a jeho akciovou cenou. Aj keby bol splnený zo strany žalovaného predpoklad protiprávneho úkonu, k uvedenej škode (napriek deklarácii uvedenej v bode 3.7 Dodatku) by nedošlo. Podľa názoru súdu za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobcu tento predáva MT za nižšiu ako skutočnú cenu. Účel sledovaný teraz žalobcom podanou žalobou bolo možné dosiahnuť iným spôsobom (napr. podmienením právneho úkonu). Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou MT, tak nie je následkom (tvrdeného ale nepreukázaného) protiprávneho úkonu žalovaného ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovaným. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany žalobcu reparaovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nespĺnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovaným vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu tak nedošlo, pretože tento za MT obdržal dojednanú kúpnu cenu.

S vyššie uvedeným záverom je spojené zároveň aj nesplnenie 3. predpokladu pre vznik škody (kauzálny nexus), pretože aj v prípade preukázania zavineného nezotrvania žalovaného v zmluvnom záväzku po určitú dobu, dôvodom tvrdeného zmenšenia majetku žalobcu (ako uplatnenej škody) by nebol tento protiprávny úkon ale kúpna zmluva so žalovaným s obdržaním dojednanej kúpnej ceny.

Cena za poskytnuté služby.

Pokiaľ ide o žalobu v časti týkajúcej sa zaplata sumy 547 € za služby poskytnuté žalobcom žalovanému (vrátane úrokov z omeškania ako sankcie za nezaplata tejto sumy v lehote jej splatnosti), tu súd žalobcovi v celom rozsahu vyhovel vzhľadom na preukázanie tohto nároku predloženými faktúrami a podľa nasledovných právnych predpisov:

Podľa ust. § 43 ods.1 písm. a) zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len zákon)
- Podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods.12 písm. b) zákona - Účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 44 ods.1 zákona - Zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojsť len v písomnej forme.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 NV č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej

centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ku dňu 24.05.2013 bola základná úroková sadzba ECB 0,5% p. a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 8,50% ročne.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. V konaní išlo o spojenie 2 vecí a to 1. zaplatenie za poskytnuté služby - 547 €, 2. náhrada škody - 218 €.

Žalobca mal úspech v časti konania pod bodom 1. a neúspech v časti konania pod bodom 2.

Z celkom požadovanej sumy pripadá na konanie pod bodom 1. - 71,50 % a na konanie pod bodom 2. - 28,50 %.

Trovy konania žalobcu predstavuje súdny poplatok v sume 45,50 €. Žalobcovi tak patrí náhrada 71,50 % zo sumy 45,50 €, čo je suma 32,89 €.

Pokiaľ ide o požadovanú náhradu trov právneho zastúpenia k tejto súd uvádza - NS SR vo veci sp. zn. 4 M Cdo 21/2009 uviedol, že „Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.“

Procesný súd v danej veci dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom procesný súd žalobcovi nepriznal, pretože sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Procesný súd nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (§ 25 O.s.p.) a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedeným v § 142 ods.1 O.s.p. je preto nevyhnutné pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno resignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc.

Procesný súd náklady zastúpenia žalobcu advokátom považuje za neúčelné po zistení, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany a výška dlhu. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti.

V rámci argumentácie týkajúcej sa náhrady trov konania súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu ČR z 25. júla 2012, sp. zn. I.ÚS 988/2012, podľa ktorého typový spôsob uplatnenia pohľadávky je dôkazom toho, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré sú umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takéto trovy konania nemožno priznať, hoci bol účastník vo veci samej úspešný.

Podľa rozhodnutia ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 3678/12 - Ústavní soud ve svém usnesení sp. zn. I. ÚS 3372/11 uvedl, že „Právní řád a jeho interpretace Ústavním soudem soudům zachovává prostor, aby ve svých rozhodnutích zohlednily nejen okolnosti průběhu řízení, ale i případné chování účastníků a jejich poměry konstituované ještě před jeho zahájením (viz ustanovení § 143, § 147 odst. 1, § 150 a § 151 odst. 2 o. s.

ř.). Soudy při rozhodování o náhradě nákladů řízení jsou povinny posoudit účelnost právního zastoupení žalobce, zvláště ve specifických případech, kdy jde

- za prvé o řízení, v němž proti rozsudku nalézacího soudu není odvolání přípustné (řízení o tzv. bagatelní věci),
- za druhé jednotlivé žaloby se v zásadě liší jen údaji o žalovaných a žalované částce (jde o tzv. formulářovou žalobu),
- za třetí jde o pohledávky ze smluv, kde jednou ze stran byl spotřebitel,
- za čtvrté jde o smlouvu, nebo podmínky jiného právního důvodu k plnění, při nichž je spotřebitel fakticky vyloučen z možnosti sjednat si je s jiným obsahem (typicky půjde zejména o smlouvy o přepravě, dodávce tepla nebo energií, spotřebitelském úvěru, běžném účtu, o poskytování služeb informační společnosti, o poskytování služeb elektronických komunikací, o pojistné smlouvy, o regulační poplatky podle zák. č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů).

Aktuálne dospel NS SR pri posudzovaní otázky náhrady trov konania v hromadných veciach v rozhodnutí sp. zn. 6 M Cdo 5/2013, k nasledujúcemu záveru: „ Trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy ktoré vynaložil v tejto súvislosti nemožno považovať za trovy účelné. Pokiaľ teda súdy nižších stupňov dospeli k takémuto záveru a vedľajšiemu účastníkovi nepriznali náhradu trov konania, ich rozhodnutia (v tomto smere) sú správne.“

Uvedený právny záver platí podľa procesného súdu aj vo vzťahu k účastníkovi konania.

Súd ešte dodáva, že mu je z úradnej činnosti známe, že žalobca disponuje zamestnancami s právnickým vzdelaním a aj preto s prihliadnutím na predmet konania možno uzavrieť, že zastúpenie advokátom v prejednávanej veci nebolo z hľadiska trov konania účelné.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresnom súde Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).